

III Semester B.Com. Examination, October/November 2012

(Freshers) (2012-13 & Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – III

Drama and Dramaturgy and Vanijya

Bhaimiparinayanataka Sangraha I – IV Acts and Vanijya in Nitisāstra

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instruction : Answer in Sanskrit, Kannada or English.

I. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×12=24)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer any two questions :

1) पुष्करस्य दुस्संकल्पं अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಪುಷ್ಕರನ ದುಸ್ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on bad aim of Pushkara.

2) भैमीपरिणय नाटकस्य चित्रफलक प्रसङ्गं च सिद्धिमती प्रसङ्गं अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭೈಮೀಪರಿಣಯ ನಾಟಕದ ಚಿತ್ರ ಫಲಕ ಪ್ರಸಂಗ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಿಮತೀ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Chitraphalaka Prasanga and Sidhimathi Prasanga of Bhaimiparinayanatakam.

3) भैमीपरिणय नाटकस्य चतुर्थाङ्कस्य विमर्शात्मक प्रबन्धं लिखत ।

ಭೈಮೀಪರಿಣಯ ನಾಟಕದ ಚತುರ್ಥಾಂಕವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write a critical appreciation essay on Fourth Act of Bhaimiparinayanataka.

II. चतुर्णां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवरणं लिखत ।

(4×6=24)

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any four Slokas.

1) कल्याणं नः कलयतु हरिस्तिक्रमी वृद्धिभाजो,

ಮೌಲಾವಾಸನ್ರುಡ್ಧುಪರಿಷದೋ ಯಸ್ಯ ಮಲ್ಲೀಸಗಾಭಾಃ,

ಕಂಠೇ ಹಾರಾಃ ಕಟಿಪರಿಸರೇ ಕಿಂಚಿಣಿಡಾಮಶೋಭಾಃ,

ಪಾದಾಂಭೋಜೇ ಕಟಕರುಚಯಸ್ತನ್ನಖಾಭಾಶ್ಚ ಜಾತಾಃ ॥

2) काचित् पुरो मे कमालाऽऽयताक्षी

कान्नाऽलकान्ता कमनीयगात्रा ।

सौन्दर्यसम्पत्-समुदायसीमा

सौभाग्यभूमा स्वयमावीरासीत् ॥

3) सञ्चिन्त्य मां नयनयोरमृतं निविच्य

सौदमिनी-स्फुरितवच्चलितां मृगाक्षीम् ।

अनन्तशोक कुतुकस्थगितेऽन्तरङ्गे

कोऽप्यद्भुतः प्रसरतीव दशाविपाकः ॥

4) क्रियमाणकाल नियमानुपालनं

श्रियमातनोति नयमादधाति च ।

नियमात्ययस्तु नयमाहनिष्यति

स्वयमादिहेतुरयमात्महानिषु ॥

5) यमनेतुं राज्ञा क्षितिपपटलं मेलितं अभूत्

स एवाऽन्यत्रासीद् अहह! परदेयाऽजनि सुता ।

न ददचाचेत् कन्यां ध्रुवमिदं अनार्थाय भविता

महपङ्के मग्नो द्विरद इव खिदचेत् नृपतिः ॥

6) निराहारः शेते, क्वचन जनगोष्ठीं न सहते

स्वपन् जागर्ति द्राक् क्व नु चलसि भैमीति विलपन् ।

महामोहाऽऽवर्तेः भ्रमित इव भैमीं अनुसरन्

स्तुवन्-निन्दन्-नन्दन्-भवति स सदा तन्मय इव ॥

III. गद्यभागं अनुवादत ।

ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate prose passage.

(1×10=10)

अशोकः - (सशिरः कम्पं) चतुरो अयं हंसः यतः स्वकार्यनिर्वहणाय मधुरमधुरवचोभिराशामोदकान् प्रदर्श्य क्वापि पलायितः ।

राज - (साक्षेपं) मैवं वादीः, का नाम अस्मत्प्रतारणेन तादृशस्य सतः स्वकार्य परता नाम ?

अशोकः - तर्हि मन्ये, स केनापि अध्यात्य भवत्सकाशं प्रेषित इति ।

अथवा

राज - (सश्लाधं) साधूपक्षिप्तं शारदया । श्रोष्यामि ताबदिदानीं किमुत्तरं दास्यतीति ।

दमयन्ती - (सरोषं) मनसा वृताद् अन्यं त्रिभुवन पतिमपि स्वप्नेऽपि न स्मरेयम् ।

राज - अहो! दृढसङ्कल्पेयं! इन्दादीनपि न अनुमन्यते इति ज्ञायते ।

शारदा - सर्वथा भगवान् त्वां परिरक्षतु ।

IV. त्रयाणां वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत ।

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ:

Annotate any three sentences :

(3×4=12)

1) ऋतुपर्णस्य राजर्षेः कीर्तनं कलिनाशनम् ।

2) वैतालिकैरहम् अहो प्रतिबोधिताऽस्मि ।

3) तथापि तादृशं वस्तु सुलभं काऽनुमन्यताम् ।

4) स्वयमादिहेतुरयमात्महानिषु ।

5) अतः परं दैवमेव नशरणम् ।

6) वयं दातारः ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

(2×5=10)

1) प्रस्तावन ।

2) केशिनी ।

3) काशुकीयः ।

4) हंसप्रसङ्गः ।

VI. शुल्काध्यक्षस्य कर्तव्यानि अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಶುಲ್ಕಾಧ್ಯಕ್ಷನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on duties of शुल्काध्यक्ष ।

(1×10=10)

अथवा/ಅಥವಾ/OR

पण्याध्यक्षस्य कर्तव्यानि अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಪಣ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on duties of पण्याध्यक्ष ।

VII. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

(2×5=10)

1) उत्तमसाहसदण्डः स्तेयदण्डस्य ।

2) वैदेहकव्यञ्जनः ।

3) पूर्वसाहस दण्डः ।

4) अन्तपालः ।